

Datum: 2016-09-07 kl 13:00

Plats: Nämndrummet

	Ärende	Ärendenummer
KS § 269	Remiss om regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48), dnr Fi2016/02568/K	KS 2016/519

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avge remissvar på förslag till Regional indelning – tre nya län, SOU 2016:48, enligt nedan.

Sammanfattning

Gullspångs kommun instämmer i delbetänkandets förslag på regionindelning och de storskaliga fördelarna. En symmetri med de statliga sektorsorganisationerna bör eftersträvas.

Gullspångs kommun vill dock framföra att storregionernas styrka måste användas för att säkerställa landsbygdens livsvillkor gällande samhällsservice, kommunikationer och kompetensförsörjning och anpassning till småskaliga initiativ och projekt.

Gullspångs kommuns bakgrund till yttrandet

Gullspångs kommun är redan tidigare del i en stor region, Västra Götalandsregionen, och ser både för och nackdelar i detta. Geografiskt ligger Gullspångs kommun i en ytterkant av Västra Götaland vilket innebär närhet men också ett administrativt avstånd till angränsande län. Detta innebär administrativa gränser som försvårar transporter/kommunikationer. Den ena regionens planering sträcker sig ofta bara fram till yttersta större ort inom sin egen region och ett glapp uppstår över gränsen. I samarbete kring Väneren och andra större sjöar och vattendrag är flera landsting och länsstyrelser inblandade med olika regelverk. Detta försvårar samarbetet och ger ibland svårförståeliga skillnader i regelverk för befolkning som är grannar men bor på olika sida om administrativa gränser.

5 Utmaningar för samhällsorganisationen

Gullspångs kommun ser det som en stor utmaning och av största vikt att de organisatoriska strukturerna ger bästa förutsättningarna för goda livsvillkor i hela landet. Det ska vara möjligt att leva hela sitt liv på landsbygden med tillgång till samhällsservice, kommunikationer, utbildning, sjukvård, med mera. Det finns ett behov av gränslöshet för människor, näringsliv, turism, kultur som behöver bejaktas och underlättas. Människor blir alltmer rörliga, deras vardag sträcker sig över administrativa gränser. Vi kommer att behöva nya strukturer som möjliggör "deltidsboende" över veckor, månader eller årtidsvis med arbete och boende på olika orter men med en skattefördelning så att man kan ta del av servicen på två olika orter? Förskola, distansundervisning, snabba uppkopplingar, osv. Regionen kan här spela en samordnande och framåt drivande roll i ett utvecklingsperspektiv till gagn för både små och stora kommuner.

6 Tillväxt och utveckling

Stora regioner kan bli starka och sammanhållande aktörer och det har många fördelar i regionutvecklingsarbetet. Men det finns också en risk att det utestänger de små kreativa lokala initiativen. På lång sikt är just mångfalden det som leder till utveckling och i en stor organisation behöver detta säkras upp.

Gullspång ser en rad fördelar med regioner då det gäller tillgänglighet om man lyckas samordna både transportmedlen men även tillgänglighet genom samordnade och förenklade biljettsystem. Det måste bli möjligt att på ett enkelt sätt lösa biljett lokalt, även mitt ute på landsbygden, och att enkelt hitta fungerande förbindelser hela vägen.

Vi ser också att regionerna skulle kunna bli en stark resurs och part i ett utvecklingsperspektiv gentemot banker och andra serviceorganisationer som tenderar att fullständigt utarma landsortens på möjligheter för både privatpersoner och företag att leva och agera. Det som kan oroa är att regionen har ett storstadsperspektiv. Det bör byggas in motverkande strukturer genom exempelvis delregionala nav som förmår att se alla de små delarna. Regionerna kan också ha förutsättningar att tillsammans med länsstyrelse och kommuner hitta smidiga stödfunktioner för näringslivsutveckling.

7 En ändamålsenlig regional samhällsorganisation

Vi ser det som viktigt att den nya regionindelningen följs upp av de statliga sektorsmyndigheterna och att de följer samma regionala indelning. Om detta görs ser vi många förenklade samordningsmöjligheter med polis, arbetsförmedling, migrationsverket, m fl. Här spelar Länsstyrelsen en viktig samordnande roll. Vi anser att det är viktigt att skapa en symmetrisk organisationsstruktur statligt, regionalt och kommunalt. Det ger förutsättningar för starka och samordnade insatser för ekonomisk, social och ekologisk utveckling och hållbarhet. Tänka "glokalt", både globalt och lokalt. Ett samutnyttjande av kostnadskrävande investeringar för sällananvändning kan bli mer effektivt så att vi kan ge mer av lokal service för det som nyttjas mer frekvent.

8.3 Demokrati och legitimitet

Att befinna sig geografiskt långt ifrån de platser där politiska möten äger rum är oerhört tidskrävande och riskerar att ge en demokratisk förlust genom att vissa politiker inte kan avsätta den tid som behövs. Vi ser det som en fördel om man kan förlägga de politiska mötena ut till några olika platser och/eller hitta andra resfria mötesformer som digitala sammanträden. Det finns också en risk att representationen blir otydlig genom att det indirekt utses olika grupperingar som ska fatta beslut inom specifika frågor. Det kan då bli otydligt vad man företräder, sig själv, sitt parti, sin ort, sin delregion, eller något annat. För en utomstående blir det svårt att följa beslutsprocesser och vem som har ansvaret på vilket mandat.

Som kommun upplever man ibland att regionen fattar beslut som får konsekvenser

för kommunen utan dialog eller förankring. Vi inser att det är svårt att ha dialog med så många kommuner och att få ett entydigt svar från dem. Vi har olika förutsättningar och har olika möjligheter att hantera förändringar. Vi inser att regionen behöver kommunala sammanslutningar att samarbeta och förhandla med. Ett antal delregionala kommunalförbund är en variant men med ovanstående demokratiska risktagande. Vi upplever till exempel att regionen kan fatta beslut inom vården som får omedelbara konsekvenser för den kommunala hälso- och sjukvården och för våra invånare utan att vi haft en möjlighet att påverka. Vi ser att man inte riktigt förmår att värdera konsekvenserna för den lilla kommunen med ett geografiskt läge i periferin gällande tillgänglighet mm.

13 Västra Götalands län

Gällande geografisk avgränsning så tror vi inte att den regionala identiteten är särskilt stark men för att uppnå en legitimitet och känsla av lojalitet med regionen och alla dess delar så har avgränsning betydelse. För Gullspångs del känns det mycket tillfredställande att åter knyts ihop med Värmland. Det finns historiska band och en mycket praktisk koppling i nutid genom pendling över länsgränserna för studier, arbete, kultur och handel. Vi kan heller inte bortse ifrån att det finns en risk att nya hindrande gränser uppstår. Med en medvetenhet om denna risk kan den förebyggas genom gränsöverskridande samråd.

Utbildningsperspektivet saknas

Ett viktigt perspektiv som vi helt saknar i utredningen är utbildningsperspektivet. Det nämns lite här och där i form av kompetensförsörjning och forskning men vi anser att det är av avgörande betydelse att ett grepp tas kring regionens roll i detta sammanhang. För kommuner långt från storstäderna är kompetensförsörjningen ett stort problem. Vi behöver tillgång till de högre lärosätena, goda kommunikationer och en möjlighet att påverka utbildningsutbudet.

Behandling i kommunstyrelsen

Lii Bergman (FI) yrkar att under punkt 5 i beslutet ändras ordet "dagis" till "förskola".

Per-Arne Brandberg (S) tillstyrker kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Ordförande Carina Gullberg (S) tar upp kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag och Lii Bergmans (FI) ändringsyrkande till beslut och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt förslagen.

Bakgrund

Regeringskansliet, Finansdepartementet har skickat ut remissen Regional indelning - tre nya län (SOU 2016:48) till ett antal instanser. Finansdepartementet önskar svar senast den 6 oktober 2016.

Bilagor

- Yttrande från Gullspångs kommun - remissvar på förslag till Regional indelning - tre nya län, SOU 2016_48, skriven av Elisabeth Olsson.docx
- Remiss.pdf
- Regional indelning – tre nya län SOU 2016 48.pdf
- Kommunstyrelsens arbetsutskott 2016-08-24 (2016-08-24 Ksau §18).doc

Kopia till

Finansdepartementet